

БЛОКИРАЈ ЗА ОМРАЗАТА НА ИНТЕРНЕТ. СПОДЕЛИ ГО ЈАЗИКОТ НА ЧОВЕКОВИТЕ ПРАВА.
 БЛОКИРАЈ ЗА ОМРАЗАТА НА ИНТЕРНЕТ. СПОДЕЛИ ГО ЈАЗИКОТ НА ЧОВЕКОВИТЕ ПРАВА.
 БЛОКИРАЈ ЗА ОМРАЗАТА НА ИНТЕРНЕТ. СПОДЕЛИ ГО ЈАЗИКОТ НА ЧОВЕКОВИТЕ ПРАВА.
 БЛОКИРАЈ ЗА ОМРАЗАТА НА ИНТЕРНЕТ. СПОДЕЛИ ГО ЈАЗИКОТ НА ЧОВЕКОВИТЕ ПРАВА.
 БЛОКИРАЈ ЗА ОМРАЗАТА НА ИНТЕРНЕТ. СПОДЕЛИ ГО ЈАЗИКОТ НА ЧОВЕКОВИТЕ ПРАВА.

ПРЕГЛЕД НА ОМРАЗАТА

Силециството претставува несакано, агресивно однесување кај децата на училишна возраст, кое подразбира вистинска или восприемена нерамножежа на моќ. Однесувањето се повторува, или има потенцијал да се повторува, со текот на времето. И децата што трпат силециство и оние што вршат силециство врз другите, може да имаат сериозни, долготрајни проблеми.

ОМРАЗАТА ВО БРОЈКИ, КОГА МЕТА СЕ МЛАДИТЕ

Албанија

од децата и тинејџерите тврдат дека трпеле закани или силециство на интернет

од тинејџерите биле малтретирани на интернет

од тинејџерите признаваат дека вршеле силециство врз другите

Босна и Херцеговина

од децата не се чувствуваат безбедно на интернет

од децата добивале закани на интернет

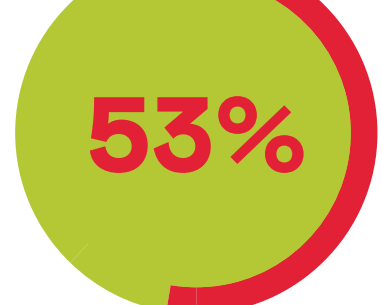
од децата не го запреле/пријавиле силецијата

Косово*

од децата добиле закана на интернет во текот на изминатата година

од децата кои биле жртви на силециство, биле малтретирани на друштвените мрежи

Девојчињата

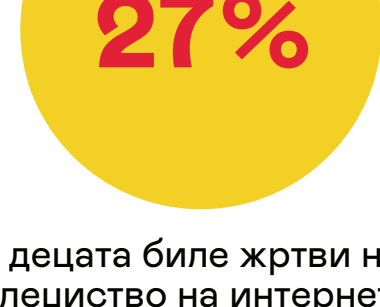
почесто го пријавуваат проблемот за разлика од

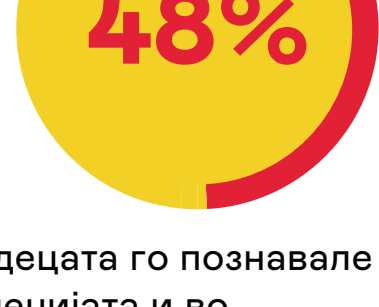
Момчињата

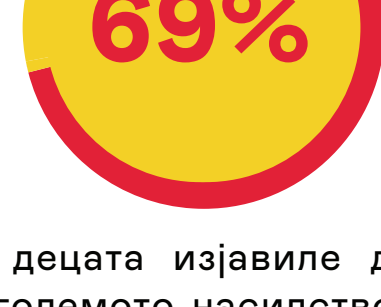
Црна Гора

од децата биле жртви на силециство на интернет

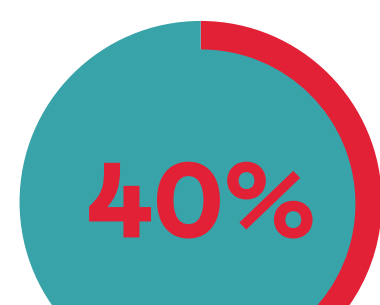
од децата го познавале силецијата и во секојдневниот живот

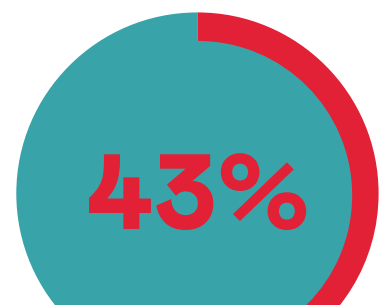
од децата изјавиле дека најголемото насилство на интернет се случува на друштвените мрежи

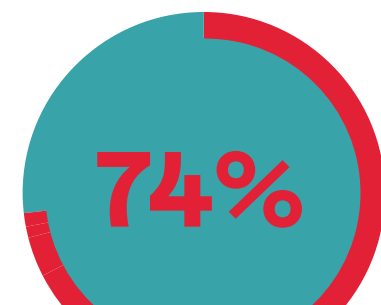
Северна Македонија

од децата биле малтретирани или навредувани

од децата никогаш не го пријавиле силециството

од децата не знаат кои механизми можат да ги употребат во случај на насилство на интернет

Србија

од децата повеќепати се почувствувале небезбедно на интернет

од децата рекле дека најдобар начин за луѓето да се чувствуваат безбедно на интернет, особено младите луѓе, е повеќе да се зборува за тоа во училиштата.

Силециството не се однесува само на младите

„Гледаме дека многу жени избегнуваат да се појавуваат на јавните платформи и на друштвените мрежи. Ги гледаме на ТВ бидејќи на ТВ не постои платформа за силециство. Доаѓате на ТВ, кажувате што и да сакате да кажете. На ТВ, застапеноста на жените е поголема, но таа опаѓа на друштвените мрежи, и мислам дека тоа е директно поврзано со сајберсилециството. Многу е мал бројот на жени кои му се спротивставуваат на таквото силециство во овој регион. Буквално се бројат на прстите од една рака, толку се малку.“

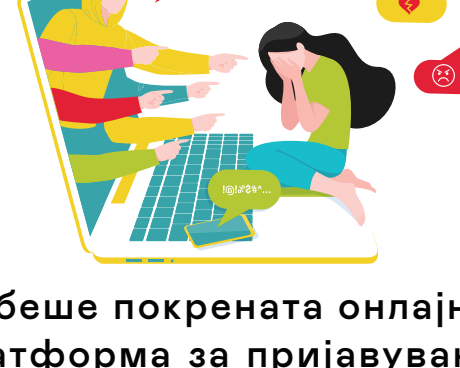
Арбана Видишиќи, Директор на балканскиот сервис на Радио Слободна Европа/Радио Слобода

Говорот на омраза не е слобода на говор!

„Се повикуваат земјите членки на Советот на Европа да им овозможат пристап на лезбејски, геј, бисексуални, трансродови и интерсексуални (ЛГБТИ) деца до квалитетна образование преку промовирање на почути и вклученост на ЛГБТИ лицата и ширење на објективни информации за прашања кои се однесуваат на сексуалната ориентација и родовиот идентитет и со воведување мерки за справување со хомофобичното и трансфобичното силециство.“

Резолуција 2097(2016) на Парламентарното собрание на Советот на Европа за „Пристап до училиште и образование за сите деца“

ДОБРИ ПРАКТИКИ

Во Албанија, беше покрената онлајн платформата ИСИГУРТ (www.isigurt.al) како платформа за пријавување на онлајн злоупотреба и кривични дела. Од јануари до јуни 2019 година, **60%** од **35-те** пријавени случаи биле поврзани со **говор на омраза, закани и уцени на интернет**.

НВО „Лабрис“ во Србија, во соработка со Сараевскиот отворен центар, спроведоа проект за спречување на силециството во средните училишта во земјата врз основа на сексуалната ориентација и родовиот идентитет. Тие спроведоа анкета меѓу средношколците: **72%** од испитаниците изјавиле дека **насилството во училиштата** се случува секој ден или често, **37%** од анкетираниите сметале дека **насилството врз ЛГБТИ децата** може да се оправда. Беа идентификувани предводници на промените, особено меѓу училишните педагози и психолози, кои прикажаа позитивни практики на инклузивност.

ШТО ПОНАТАМУ

Во својот извештај за Албанија за 2020 година, Европската комисија против расизам и нетолеранција препорача властите да се надоврзат на веќе осигурените резултати во поглед на спречувањето и сузбивањето на расизмот и нетолеранцијата во училиштата. Тие треба да преминат од спроведување на општи активности против силециството кон осмислување и спроведување модули за конкретни групи против силециството врз припадници на ранливите заедници, како што се децата и младинци Роми и/или ЛГБТИ; а и овие активности треба да се распространат ширум земјата, вклучително и во руралните средини.

*Оваа ознака не е во спротивност со ставовите за статусот и е во согласност со Резолуцијата на ОН 1244 и Мислењето на МСП за Косовската декларација за независност.